

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Vanyola Község Önkormányzata

2019-2024

Készítette: Gyórfy Endre Győzőné
igazgatási főmunkatárs

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	53
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	53
A beavatkozások megvalósítói.....	54
Jövőképünk.....	55
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	73
3. Megvalósítás.....	76
A megvalósítás előkészítése	76
A megvalósítás folyamata.....	76
Monitoring és visszacsatolás	77
Nyilvánosság	77
Érvényesülés, módosítás	79
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vanyola Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Vanyola község az Északi-Bakony nyúlványai és a Kisalföld találkozásánál fekszik. A lakosságszám 2019. január 1-én 572 fő.

Három, egymástól elkülönülten épült település-részből áll:

- központi belterület
- egyéb belterület (Alsószalmavár, Dobó, Dózsa, Bem utcák)
- külterületi lakott hely (Szalmavár)

Vanyola község Veszprém megyében, Pápától 15 kilométerre, északkeletre fekszik. A településtől a megyeszékhely, Veszprém 54 km-re található délre. Neve először 1222-ben a pannonhalmi apátság birtoklevelében fordul elő. A török hódoltság idején többször is elnéptelenedett, de később mindig újranepeste. A 16. század közepén a veszprémi püspökség birtoka lett, majd a 18. század végén a szombathelyi káptalané. A 18. században lakói földművelésből és szőlőtermesztésből éltek. 1808-ban a településen született Vajda Péter költő, a reformkor nagy alakja. A 20. század elején Veszprém vármegye Pápai járásához tartozott. 1910-ben 238 lakosából 237 szlovák volt. Ebből 232 római katolikus, 6 izraelita.

A település 180 m magasan fekszik, mely DK-ÉNY-i irányú. Határában a 200 m-t is alig elérő, homokos, kavicsos dombhátak húzódnak. A dombok közötti völgyekben folyik a Szentiváni-ér és a Cuha-patak vize. A Bakony lábánál fekvő település kellemes táji környezetben található, területe mintegy 1950 ha, melynek belterülete 111 ha-t tesz ki. A település legnagyobb része szántóföld, de kisebb szőlők, a magasabb fekvésű területeken kisebb erdők is találhatók.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 89,4%-a magyarnak, 1,3% németnek, 10,8% cigánynak, 0,2% örménynek mondta magát (9,5% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 50,3%, református 2,5%, evangélikus 18,9%, felekezeten kívüli 6,1% (22,1% nem nyilatkozott).

Vanyola Község Önkormányzatának címere:

Álló, csücsköstalpú pajzs kék mezejében zöld pajzsfő, alatta ezüst cölöp. A pajzsfő zöld mezejében ezüst lúdtoll, az ezüst cölöpben zöld karóra tekeredő termő szőlőtőke egy levéllel és egy fürt szőlővel. A pajzs kék mezejében jobbról és balról is egy-egy ezüst templom lebeg. A jobboldali templom tornyán apostoli kereszt, a baloldali templom tornyán kettőskereszt. A pajzs felett ezüst betűkkel VANYOLA felirat látható.

Vanyola Község Önkormányzatának zászlója:

Fekvő téglalap alakú ezüst cölöppel hasított kék textillap. A színes címer a zászlólap mértani közepén az ezüst mezőben helyezkedik el. A zászló szélessége és hosszúsága közti arány 1:2. A zászlólap lengő vége ezüsttel rojtzott.

Vanyola Község Önkormányzatának lobogója:

Álló, téglalap alakú kézzel-ezüsttel-kézzel három egyenlő mezőre vágott textillap. A színes címer a zászlólap mértani közepén az ezüst mezőben helyezkedik el. A zászló szélessége és hosszúsága közti arány 1:2. A zászlólap alsó éle ezüsttel rojtzott.

Nevezetességei:

- Római katolikus templom - 1737-ben épült, többször is átépítették.
- Evangélikus templom
- Régi pincesor

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.” Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor fontos szempont számunkra a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Előmozdítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Értékeinkkel összhangban küldetésünk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vanyola település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az önkormányzat rendeletalkotási jogkörében eljárva, kiemelt figyelmet fordít a hátrányos társadalmi csoportok támogatására. Az önkormányzat testülete a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe véve a következő önkormányzati rendeleteket alkotta meg, amelynek célja a törvényi előírásokon túl, hogy községünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A helyi rendeletek, szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a hátrányos helyzetűek, az idősek, a gyermekek, a fiatalok, valamint családok állnak.

A megalkotott hatályos önkormányzati rendeletek:

4/2015. (II.27) Települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról

11/2010. (XII.21.) A települési szilárd hulladékok kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásokról

10/2006. (V.31.) A helyi gyermekvédelmi ellátásokról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Vanyola Község HEP-át a település már meglévő több évre előre megtervezett stratégiáival való illeszkedés, közös élhető jövő megteremtését szem előtt tartva alkotta meg.

A településünk hosszú távú jövőképe az értékek és hagyományok megőrzése mellett a fenntartható fejlődés az értékőrzés és a megújulás, a Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható fejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A település mint az élhető, értékőrző hagyományőrző környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a helyi lakosság érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az egyenlő hozzáférés, az egyenlő bánásmód biztosítása lényeges eleme. Az egyes programok, koncepciók mint a költségvetési koncepció, a gazdasági program, a Településrendezési, valamint a településszerkezeti terv, a Környezetvédelmi programja, Informatikai stratégiája, kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Vanyola Község Önkormányzata a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásának tagja. Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése,
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

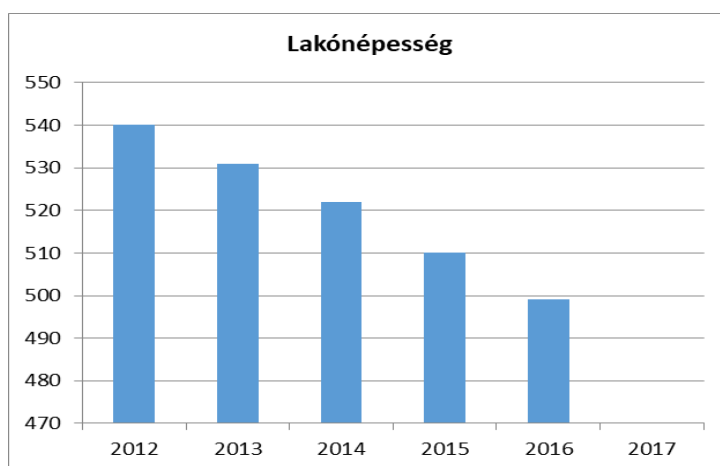
A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH - Statinfo, TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az éves beszámoló megállapításait, a HEP fórum tagjainak tapasztalatait.

Demográfai mutatók:

Év	Fő	Változás
2012	540	bázis év
2013	531	98,3%
2014	522	98,3%
2015	510	97,7%
2016	499	97,8%
2017		0,0%

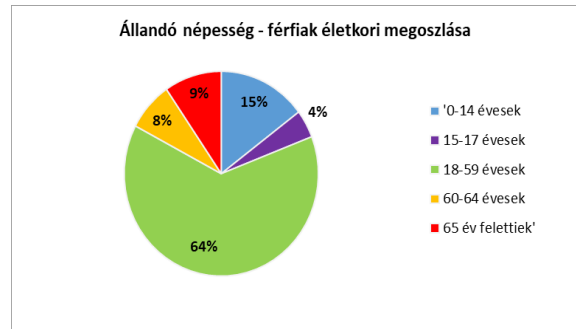
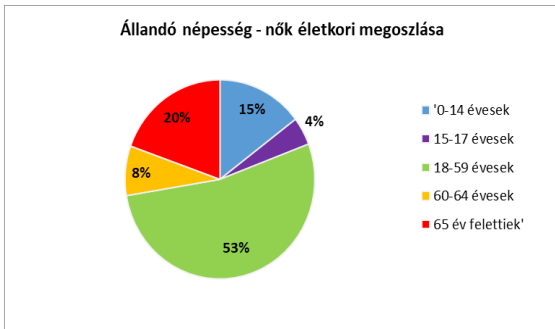
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Vanyola községre a vizsgált időszakban, 2012 és 2016 között, a lakónépesség tekintetében 5,9 %-os csökkenés tapasztalható. Tehát folyamatos fogyás figyelhető meg, melynek mértéke évenként 2 % körül mozog 2012-höz viszonyítva.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	272	286	558	48,75%	51,25%
0-2 évesek	15	3			
0-14 éves	40	42	82	7,17%	7,53%
15-17 éves	12	13	25	2,15%	2,33%
18-59 éves	173	152	325	31,00%	27,24%
60-64 éves	21	23	44	3,76%	4,12%
65 év feletti	26	56	82	4,66%	10,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.1-es számú táblázatból kitűnik, hogy az állandó népesség körében a nők aránya némileg meghaladja a férfiak arányát. Ez a különbség 2,5 % a nők javára. Az állandó népességben belül a korcsoportonkénti megoszlást a diagramok szemléltetik leginkább. A nők és férfiak esetében is az aktív korúak, tehát a 18-59 év közöttiek teszik ki a legnagyobb arányt. Az is látható, hogy ezen a korosztályon belül a férfiak aránya 11%-kal meghaladja a nők arányát. Ez a különbség jelenik meg a 65 év felettiek körében is, itt viszont a nők javára. Ebből következtethetünk arra a tényre, hogy a férfiak halálozási adatai is magasabbak. A többi korosztályon belül azonos arányokat láthatunk.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	111	95	116,84%
2013	101	94	107,45%
2014	92	92	100,00%
2015	89	85	104,71%
2016	82	82	100,00%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 3. számú táblázat alapján kijelenthetjük, hogy Vanyola népességszerkezete összességében előregedő tendenciát mutat. Az öregedési index 2012-höz viszonyítva 2016-ban 135,36%. A legerőteljesebb előregedést a 2012 év mutatja. Ettől kezdve némi javulás tapasztalható. 2016-ban a 65 év feletti és a 0-14 év közötti állandó lakosok száma kiegyenlíti egymást. Ez a javulás kedvezően befolyásolja a község korösszetételét is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	17	13	4	6,63
2013	12	15	-3	-5
2014	10	27	-17	-29,4
2015	19	9	10	17,36
2016	23	32	-9	-15,96
2017	17	26	-9	-16,13

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2013-tól az elvándorlás jellemzi Vanyolát. Ebből következik, hogy a települést a lakosok vélhetően nem tartják vonzóknak, életkörülményeiket nem érzik megfelelőnek. Egyedül a 2015-ös évben láthatunk jelentős kiugrást pozitív irányba. Az utolsó két év stagnálást mutat ebből a szempontból.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	5	7	-2
2013	5	8	-3
2014	7	10	-3
2015	5	19	-14
2016	5	9	-4
2017	9	8	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat is tükrözi az 1. számú táblázatban foglaltakat. Itt is megmutatkozik, hogy 2012 és 2017 között összességében fogyás tapasztalható. 2012 és 2017 között a természetes szaporodás -3 fő. Ha az évenkénti számokat tekintjük, a 2015-ös év kivételével, közel azonos adatokat látunk a természetes szaporodás tekintetében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

2017-ben a szegénységnek vagy társadalmi kirekesztésnek kitettek aránya csökkent a korábbi évekhez viszonyítva, a háztartások 19,6%-át, 1 millió 887 ezer embert érintette. Ebből 560 000 cigány. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemző, addig napjainkban a gyermekszegénység is egyre kétségbe ejtőbb méreteket ölt. „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban kihangsúlyozni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” /Cserti-Csapó-Orsós 2012/ A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy- településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más.

Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 90.000 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak. A mélyszegénység egy összetett jelenség, okai többek között a társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli eltérésekben mutatkoznak meg. A szegénység kialakulása a rendszerváltás követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére vezethető vissza. A mélyszegénység hatása az érintettek lakhatási, táplálkozási, egészségügyi állapotában jelentkezik elsősorban.

Településünkön roma lakosság száma csekély, ennek okán a mélyszegénységben élők aránya nem jelentős.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

Településünkön a lakosságon belül 4,8 % körüli a munkanélküliek aránya, amely némileg meghaladja az országos átlagot.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző

foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	206	186	392	28	13,6%	31,25	16,8%	59	15,1%
2013	204	180	384	21,75	10,7%	29,25	16,3%	51	13,3%
2014	204	188	392	20,25	9,9%	21,75	11,6%	42	10,7%
2015	200	190	390	14,75	7,4%	9	4,7%	24	6,1%
2016	206	188	394	10	4,9%	8,75	4,7%	19	4,8%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	9	n.a.	7,25	n.a.	16	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 15-64 év közötti lakosság szám 2012 és 2016 év között közel állandó létszámot mutat. A nemek szerinti megoszlást tekintve a férfiak magasabb arányt mutatnak. Ezzel az összefüggéssel már találkozhattunk a 2.1 –es táblázat vonatkozásában is. Látható, hogy a munkanélküliek aránya évről évre csökken. Míg 2012-ben 15,1% volt az arány az aktív korúak körében, 2016-re ez a szám 4,8%-ra csökkent. A nemek közti arányban 2015-től tapasztalható változás. Ettől az évtől kevesebb a munkanélküli nők aránya, mint a férfiaké.

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		59	51	42	24	19	13
20 év alatti	Fő	1,75	2	1,5	0,25	0,25	1
	%	3,0%	3,9%	3,6%	1,1%	1,3%	7,8%
20-24 év	Fő	6,75	7,25	5,75	3,5	1,25	0,5
	%	11,4%	14,2%	13,7%	14,7%	6,7%	3,9%
25-29 év	Fő	9,75	8,25	4,75	1,25	1	0,75
	%	16,5%	16,2%	11,3%	5,3%	5,3%	5,9%
30-34 év	Fő	9,25	5,5	6,25	1,75	2,75	0,75
	%	15,6%	10,8%	14,9%	7,4%	14,7%	5,9%
35-39 év	Fő	5,25	4,75	2	2,5	0,75	0,5
	%	8,9%	9,3%	4,8%	10,5%	4,0%	3,9%
40-44 év	Fő	6,25	3,5	1,75	0,5	1,5	1,25
	%	10,5%	6,9%	4,2%	2,1%	8,0%	9,8%
45-49 év	Fő	6,25	6	7,25	5,75	3,25	0,75
	%	10,5%	11,8%	17,3%	24,2%	17,3%	5,9%
50-54 év	Fő	6,25	3,75	2,75	2,5	2	2,5
	%	10,5%	7,4%	6,5%	10,5%	10,7%	19,6%
55-59 év	Fő	7,5	8,25	6,75	2,5	3,5	1,25
	%	12,7%	16,2%	16,1%	10,5%	18,7%	9,8%
59 év feletti	Fő	0,25	1,75	3,25	3,25	2,5	3,5
	%	0,4%	3,4%	7,7%	13,7%	13,3%	27,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek korcsoport szerinti megoszlását mutató táblázatból kiolvasható, hogy egészen az 50 éves korosztályig jelentősen lecsökkent az álláskereső száma a községben 2012-től 2017-re. Legalacsonyabb a munkanélküliek aránya a 20-24 évesek, ill. a 35-39 évesek körében. Látható, hogy az idősebb korosztály elhelyezkedési lehetőségei a leginkább kedvezőtlenebbek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkn belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	30,8	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	32,35	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	28,66	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	27,37	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	11,76	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	27,69	n.a.	n.a.	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kedvezőtlen adat, hogy a tartós, 180 napnál hosszabb ideje munkanélküli lakosság arányában alig-alig látszik változás. Ez alól egyedül a 2016-os év képez kivételt. A munkanélküliek száma a községben 2016-ban 19 fő volt, tehát a tartós munkanélküli 2.2 fő volt. Ha a 2015-ös évet tekintjük, mely a korábbi arányokhoz viszonyítva a leginkább kedvezőbb, akkor ez a szám 6,56 fő. Tehát elmondhatjuk, hogy a tartós munkanélküliek száma a községben 6-7 fő körül mozoghat.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

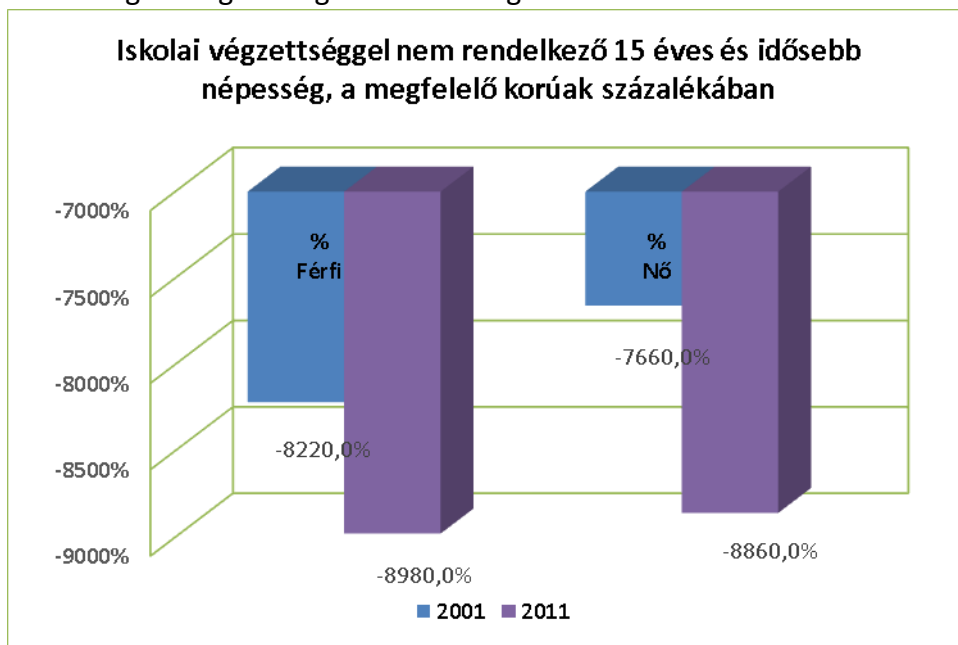
Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	18.25	#####
2013	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	17.5	#####
2014	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	12	#####
2015	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	4.75	#####
2016	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	2.5	#####
2017	n.a.	n.a.	0	n.a.	#####	n.a.	#####	2.25	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a pályakezdő álláskereső számában lényeges javulás mutatkozik, 18,25 főről (2012.) 2.25 főre csökkent (2017.) 2017-ben az összes álláskereső (16 fő) 14%-át tették ki a pályakezdők. Vélhetően a javulásban egyrészt a munkahelyvédelmi akcióterv is segít. A fiatal, 25 év alatti munkavállalók utánuk igénybe vehető járulékkedvezmények a munkáltatókat arra ösztönzi, hogy

alkalmaznak 25 év alatti fiatal pályakezdőt vagy pályakezdőnek nem minősülő fiatalot. Másrésztől bízunk benne, hogy a fiatalok motiváltsága, szemléletükben bekövetkező pozitív változás is hozzájárul a javuláshoz.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A községben az állandó népesség körében a 15 éves és idősebb lakosok száma 2011-ben 503 fő, melyből a nők száma 262 fő, férfiak száma 241 fő. Látható, hogy a lakosság a táblázatban szereplő 10 éve során, mind a két nem esetében, képzettségüket tekintve többen végezték el a 8 általánost. Nemek közti arány alig mutatkozik. A 262 nőből 2011-ben 235 fő rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 27 fő (10%) ennél kevesebbel. Férfiak esetében 218 fő végezte el az iskolát, és 23 fő (9,5%) nem tudta azt teljesíteni.

Településünkön az alacsonyan iskolázott lakosok aránya 9,94 %. Ez az arány 2001-ben 19,6% volt.

Felnőtt képzésben résztvevők:

2013-2014. évben : 1 férfi, 6 nő alapkompentencia

2014-2015 évben: 2 nő

2015-2016 évben 6 fő nő, szoc. ápoló

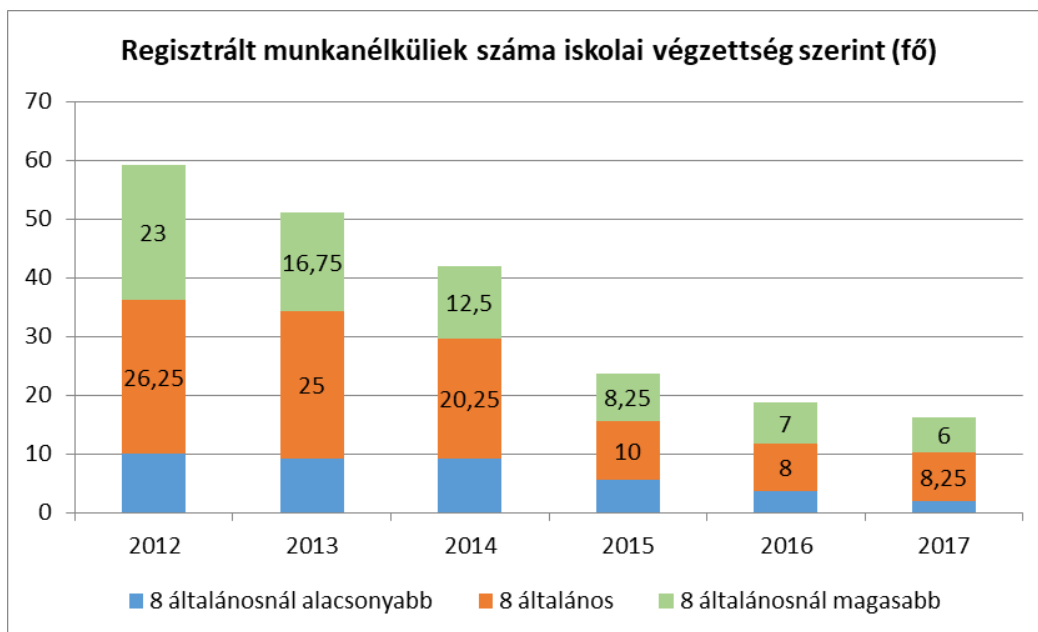
2017. évben 2 férfi, raktáros, anyagmozgató, láncfűrész kezelő, 1. fő nő virágkötő tanfolyam

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	59	10	16,9%	26,25	44,3%	23	38,8%
2013	51	9,25	18,1%	25	49,0%	16,75	32,8%
2014	42	9,25	22,0%	20,25	48,2%	12,5	29,8%
2015	24	5,5	23,2%	10	42,1%	8,25	34,7%
2016	19	3,75	20,0%	8	42,7%	7	37,3%
2017	16	2	12,3%	8,25	50,8%	6	36,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6-os táblázat adatai alapján elmondhatjuk, hogy a munkanélküli lakosság körében legmagasabb arányban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők jelennek meg. Őket követik a 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezők és legkevesebb a munkanélküliek aránya a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek körében. Ha évenkénti bontásban vizsgáljuk az adatokat látható, hogy 2012-höz viszonyítva is emelkedett 2017-re az általános iskolai végzettségű munkanélküliek aránya, a másik két csoportnál csökkenés mutatkozik.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők számára.

A foglalkoztatást elősegítő támogatások megállapításakor hátrányos helyzetű személynek kell tekinteni azt az álláskeresőt, aki

- legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy
- az ötvenedik életévét betöltötte, vagy
- 25. életévét nem töltötte be, vagy
- a munkaügyi központ legalább hat hónapja álláskeresőként tartja nyilván, vagy
- a saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt, vagy
- 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesült, vagy
- 12 hónapon belül előzetes letartóztatásban volt, szabadságvesztés, vagy elzárás büntetését töltötte.

Azt, hogy kik lehetnek közfoglalkoztatók, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg. Vanyolán a közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2012 és 2017 között 34 fő volt. Ebből 13 férfi és 21 nő.

2012-ben: 20 fő; 2013-ban: 32 fő; 2014-ben: 19 fő; 2015-ben: 16 fő; 2016-ban: 17 fő; 2017-ben: 22 fő. Ebben az 5 éves periódusban 14 olyan lakost találunk, akik minimum 4 évet dolgoztak közfoglalkoztatottként.

Megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás a helyi munkaerő foglalkoztatásban jelentős szerepet tölt be. A mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásban jelentős szerepet kapnak, ami számukra az egyetlen esélyt jelentheti a munkához jutáshoz.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

- regisztrált vállalkozások száma: 39 db
- kiskereskedelmi üzletek száma: 3 db
- vendéglátóhelyek száma: 1 db
- állami szektorban foglalkoztatottak száma: 3 fő
- önkormányzati szektorban foglalkoztatottak szám: 4 fő

Vanyola lakossága a legközelebbi centrumba, Pápára autóval kb. 15 perc alatt ér el, ez az időtartam autóbusszal 30 perc. Győrbe és Veszprémbe, mint a legközelebb eső megyeszékhelyekre, autóval 1-1,5 óra, autóbusszal kb. 2 óra. A fővárosba 3 óra az utazási idő. Vasúti közlekedésre legközelebb Gyömöre – Tét állomásról, és Pápáról van lehetőség. A lakosok többsége a pápai és győri munkahelyeket részesíti előnyben. Néhány cég saját járással segíti a munkavállalók munkahelyre jutását.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőtt képző programokat és egyéb munkaerő-piaci képzéseket a Pápai Munkaügyi Központ szervez, helyi képzés nincs a településen élők számára.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatása a település lehetőségeihez képest megoldott a közfoglalkoztatás keretein belül.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A közfoglalkoztatás szervezését Vanyola Község Önkormányzata látja el, a munkáltatói feladatokat, a munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat a magyar államkincstár végzi. A közterületen dolgozók szakmai irányítását Vanyola Község Polgármestere látja el.

A közfoglalkoztatottakat a helyi munkaügyi központtal kötött hatósági szerződés szerint foglalkoztatjuk. A közfoglalkoztatásban résztvevők munkájukat Vanyola település közigazgatási területén belül, a település közterületeinek a tisztántartása az elsődleges feladatuk.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

A Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzbeli, vagy természetbeni ellátásban részesíti a rászorulókat. A képviselő-testület szociális rászorultság esetén:

Pénzbeli ellátásként:

- Települési támogatást,
 - a) települési létfenntartási támogatást
 - b) települési gyógyszer-támogatást
 - c) települési temetési támogatást
 - d) települési támogatást elemi kár elhárításához
 - e) települési gyermeknevelési támogatást állapít meg létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetben, amennyiben – települési temetési támogatás kivételével - az egy főre számított havi családi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át nem haladja meg.
- Rendkívüli települési támogatást,

- Beiskolázási segély,
- Lakásépítési és lakásvásárlási támogatás.

Természetben nyújtott szociális ellátásként:

- Köztemetést,

Szociális szolgáltatásként, alapszolgáltatásként:

- Étkeztetést biztosít.
- Családsegítés
- Házi segítségnyújtás,
- Falugondnoki szolgáltatás

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- a. aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b. aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c. aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- d. akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- e. akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- f. aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g. akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskersőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap tevékenységi viszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesít munkaviszonyt, háztartási munkát

folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerinti legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben vesz részt, közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy szociális szövetkezeti tagsági jogviszonya keretében a szociális szövetkezet közös termelésében közvetlenül működik közre.

Az aktív korúak ellátásának körében egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	392	0,25	0,1%
2013	384	1	0,3%
2014	392	2	0,5%
2015	390	1,5	0,4%
2016	394	1,5	0,4%
2017	n.a.	3,25	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állandó népességhez viszonyítva álláskeresési járadékban részesülők aránya elhanyagolható, évente néhány főt jelent, viszont számukban emelkedés mutatkozik.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	59	3,25	5,5%
2013	51	3,25	6,4%
2014	41	3,75	9,1%
2015	24	3	12,6%
2016	13	1,75	13,7%
2017	16	2,25	13,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek körében az álláskeresési járadékra jogosultak aránya a vizsgált időszakban folyamatos emelkedést mutatott. Ez az érték 2017-ben 14% körüli, míg 2012-ben 5.5% volt. Ez alapján elmondható, hogy emelkedik községünkben azon munkanélküliek aránya, akik hosszabb munkaviszony után munkanélkülivé válnak.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma					
Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	34		8,67%	37	61,89%
2013	26,25		6,84%	32	62,71%
2014	15,75		4,02%	24	59,73%
2015	10,5	1	2,69%	17	70,00%
2016	2,75	1	0,70%	4	32,63%
2017	3,25	0	#ÉRTÉK!	4	26,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyre (egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra) jogosultak aránya csökkenő tendenciát mutat.

Összességében elmondható, hogy Vanyolán csökken a munkanélküliek aránya, a tartós munkanélküliek arányában lényegi változás nincs, viszont nő az álláskeresési járadékban részesülők aránya (véltetően ők 3 hónapon belül visszakerülnek a munkaerő-piacra, mivel a tartós munkanélküliek stagnálnak).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	258							
2013	258							
2014	257							
2015	256							
2016	256							
2017								

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Önkormányzatunk, nem rendelkezik önkormányzati bérlakással, sem szociális bérlakással. A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Településen a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény szerint megállapított normatív

lakásfenntartási támogatás 2.500,- 10.000,- Ft / havi összegben pénzbeli ellátásként került megállapításra, hozzájárulásként a közüzemi számlákhoz, a villany, víz, szemétszállítás díjához nyújtott támogatást. 2012-től minimálisan emelkedett azon lakosok száma, akik részére lakásfenntartási támogatás került megállapításra. 2015-ben a lakónépesség 9,6%-át jelentette. Ezt az ellátási formát 2015. március 1. napjától már nem lehet igényelni.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	42	0
2013	43	0
2014	47	0
2015	49	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásállomány száma Vanyolán 256, melyek között nincs elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás. Lakásállomány száma évek óta nem változik, viszont ha a 10 éves távlatot tekintjük, a lakásállomány kb. 20 lakással csökkent. Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétel miatt veszélyeztetett személy nincs, 1 hajléktalan személy van az önkormányzat nyilvántartása szerint. Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, amelyeken az aktív korú (15-59 év közötti) lakosok legalább 50%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, legmagasabb iskolai végzettsége pedig nem haladja meg a 8 osztályt. A szegregátumnak, azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

Településünkön nem alakultak ki szegregátumok, a lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településünkön élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás
- védőnői ellátás

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást egy vállalkozó háziorvos látja el. A háziorvosi szolgálatot Vanyola Község Önkormányzata gesztorként, Csót-Béb-Nagygyimót községekkel együttműködésben biztosítja.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogászati ellátást hétköznapokon, Lovászpatonán lehet igénybe venni, mely 6 km-re van településünkötől.

Gyógyszertár legközelebb Lovászpatonán, Csóton, Pápán működik, melyeket a lakosok legkönnyebben elérhetnek.

A település lakói által igénybe vehető központi orvosi ügyelet Pápán, mintegy 15 km-re található. Sajnos fogászati ügyelet csak Veszprémben érhető el.

A védőnői szolgálatot Vanyola Község gesztorként, Csót, Béb és Nagygyimót községekkel együttműködésben, körzeti védőnővel látja el. A fogyatékos személyek egészségügyi ellátása az egészségügy általános rendelőjében történik.

Vanyola községben a lakosság részére a következő szociális ellátásokat nyújtja a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása a

- házi segítségnyújtás,
- gyermekjóléti szolgálatot,
- családsegítő szolgálatot.

A szociális étkeztetést a települési önkormányzat saját konyhájáról biztosítja.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt, sem eljárásra, sem szankció megállapítására nem került sor.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen tüdőszűrő vizsgálat helyben, évente, emlőszűrés Veszprémben történik. Körzeti védőnők rendelkeznek a méhnyak szűréshez szükséges ismeretekkel, gyakorlattal, így annak igénybevétele helyben is megoldott.

A lakosság kis hányada vesz részt ezeken a szűrővizsgálatokon. A lakosság egészségtudatos életmódra neveléséhez szükséges az egészségügyi szűrővizsgálatok népszerűsítése, mert az egészségesebb életvitel várhatóan az élettartam megnövekedését eredményezheti.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés nem biztosított, ehhez a legközelebbi centrumba, városba kell utazni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést és az óvoda számára az ellátást a Kék Delikát Kft. biztosítja, mely a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglaltakat követi.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Vanyolán egy Labdarúgó Sportegyesület működik, melyet az Önkormányzat lehetőségeihez mérten anyagiakban és tevőlegesen is támogat. Az Önkormányzat által fenntartott és karbantartott sportöltöző és sportpálya ad helyet az ifjúsági és felnőtt labdarúgó csapatoknak.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön falugondnoki szolgálat működik. A falugondnok naponta látogatja az időseket, részt vesz az ebéd kiszállításában, igény szerint az orvosi ellátáshoz való hozzájutásban segíti az érintett korosztályt.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	29
2013	25
2014	21
2015	27
2016	18
2017	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező lakosok létszáma általánosságban csökkenő tendenciát mutat.

Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az ellátás típusa pénzbeli, amely ellátás jövedelmi helyzetétől független.

Az évek előrehaladtával csökkent ebbe a kategóriába esők száma. Így elmondható, hogy a Vanyolán csökkent a tartósan beteg, ill. súlyosan fogyatékos személyek száma is.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2012	9	0	9
2013	9	0	9
2014	9	0	9
2015	8	0	8
2016	6	0	6
2017	4	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A települési önkormányzat közművelődési intézmény hiányában szűkös lehetőségei szerint biztosítja a kultúrához való hozzáférést. A művelődési ház nagyterme áll rendelkezésre a helyi kulturális rendezvényeinkre.

A településen mozgókönyvtár működik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A civil szervezetek, a Sportegyesület tevékenységeikkel járulnak hozzá településünk fejlődéséhez. Az Önkormányzat tevékenységükhöz a szükséges anyagi forrást biztosítja.

Településünk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük, együtt próbálunk megoldásokat kidolgozni.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a településüzemeltetési feladatok, valamint a közterületek tisztántartása biztosított. A település lakói számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat gondoskodik a közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő megszervezéséről.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása.

A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humánszolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése és ezek hosszú távon való minőségi fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben Roma Nemzetiségi Önkormányzat alakult.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakosság egészségi állapotának romlása	Szűrővizsgálatokra ösztönzés, azok helyi megszervezése, utaztatásban való közreműködés, egészségnapok szervezése
Tartós munkanélküliek aránya továbbra sem változik	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével.
Pénzgazdálkodási hiányok kezelése	Díjhátralékok csökkentése, megélhetési gondok csökkentése, foglalkozások szervezése a helyes pénzgazdálkodásra
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentumok fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és a gyermekeket gondozó családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre egyenlően kiterjed, de azokra a gyermekekre kell különösen hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a megvalósítás és a hozzáférés során a legjobban sérülnek.

A település lakosságának 70.6 %-a az aktív korcsoportba tartozik, a nyugdíjas korúak aránya 14.7 %, a gyermekek aránya szintén 14.7 %-ot képvisel. Az állandó lakosságszám a 2016-os évben 558 fő, amelyből a 0-14 korú gyermekek száma 82 fő. Az élve születések száma, általában alacsonyabb, mint a halálozások száma, így megállapítható hogy a természetes szaporodási mutató kedvezőtlen képet mutat. Közös cél, hogy minél kedvezőbb feltételeket teremtsünk a családok számára, s ezáltal a gyermekvállalás számára is.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	1	10
2013	0	21
2014	0	23
2015	0	21
2016	3	n.a.
2017	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2012-höz viszonyítva duplájára emelkedett. Azóta általánosságban elmondható, hogy létszámuk stagnál. 2015-ben a 0-18 év közötti lakosság létszáma 105 főt tett ki. Ebből számolva a gyermekek 20%-a tartozott a veszélyeztetett kategóriába. Ezt a növekedést nem indokolja a munkanélküliség, mivel abban

össességében egy fokozatos javulás látható. Tehát vélhetően a családok életvezetési stratégiáiban lehet hiba, pl. kereset nem megfelelő beosztása, higiéniai szabályok be nem tartása, iskolai hiányzások, egészségügyi problémák stb.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145%-át,

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

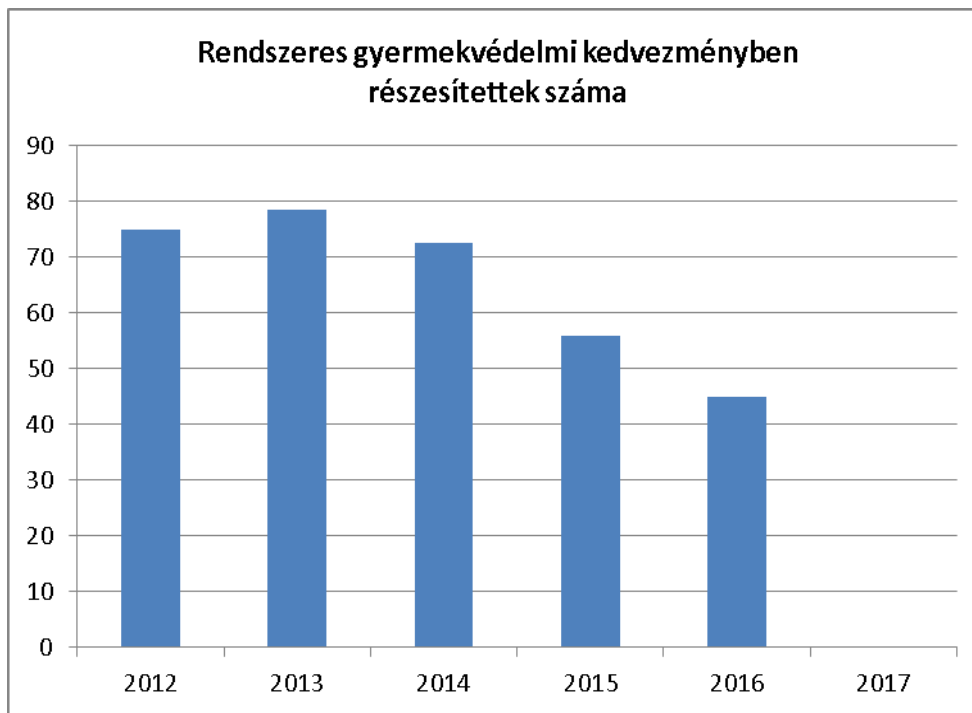
ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek (a nagykorúvá vált gyermek:

- középfokú nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be; és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.);

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a gyermekvédelmi törvényben meghatározott értéket.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	75
2013	78,5
2014	72,5
2015	56
2016	45
2017	32,5

A községben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat. Ez összefügghet azzal a korábbi megállapítással, hogy a munkanélküliek arányában is javulás látható, tehát a családok jövedelmi viszonya is kedvezőbben alakul. Az 5. számú táblázatban látható, hogy az élveszületések száma leginkább stagnál, ill. 2017-ben emelkedést mutat, tehát ez alapján, nem a gyermekek számában mutatkozó csökkenés okozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben jelentkező csökkenést.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balett művészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Ezen juttatás biztosítását nem szabályozza a helyi rendelet, nincs ilyen juttatás a településen.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Általános iskolában és középiskolában a kedvezményes étkeztetést a támogatást 50 százalékos mértékben kell azon gyermekek számára biztosítani, akik nem részesülnek ingyenes támogatásban, de például nagycsaládban élnek, vagy a gyermek tartósan beteg, fogyatékkal él.

2016. január 1-től az önkormányzatoknak kötelező gondoskodniuk nemcsak a nyári, hanem minden iskolai szünetben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek étkeztetéséről. A szünidei gyermekétkeztetést a települési önkormányzat kötelező feladatként szervezi meg, és a jogosult gyermek szülőjének, vagy más törvényes képviselőjének kérelmére biztosítja azt. A szünidei gyermekétkeztetés igénybe vételének lehetőségéről a települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatta a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő szülőt, továbbá a kérelem benyújtásához a helyi család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget biztosít a szülő számára.

A települési önkormányzat vállalja, hogy a nyári szünetben 43 munkanapra, míg az őszi és téli szünetben a tanítási szünet teljes időtartamára biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri meleg étkeztetés formájában, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az a tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenképp álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási

szolgáltatáshoz. A Magyarországon élő egyéb külföldi állampolgárságú gyerekek esetében az anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő, interkulturális pedagógiai program minőségi feltételeit kell vizsgálni.

Településünkön nincs olyan gyerek, aki nem magyar állampolgár.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem alakultak ki településünkön szegregátumok, a lakások belterületen és egyéb belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben lakott lakások nincsenek. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását a településen élőknek, a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Vanyola mint gesztor önkormányzat, egy főállású védőnőt alkalmaz főállásban. Hozzá három település, Vanyola, Csót és Nagygyimót, ill. azok külterületei tartoznak. A három községből Vanyola jelenik meg hátrányos helyzetűként a Védőnő Szolgálat működési adataiban. Itt a körzetben megjelenő létszámok szerepelnek a 0-6 éves korosztály tekintetében

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	189
2013	1	177
2014	1	177
2015	1	139
2016	1	135
2017	1	149

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

2018-ban 143 fő volt az ellátottak létszáma. 2012-től 2017-ig a gyermeklétszám fokozatosan csökkent. 2017-től minimális emelkedés mutatkozik a körzetet tekintve.

A védőnői körzeten belül a gyermekek százalékos megoszlása Vanyolára (0-6 évesek):

- 2012. év 24.86% (47 fő)
- 2013. év 21.46% (38 fő)
- 2014. év 28% (46 fő)
- 2015. év 28% (39 fő)
- 2016. év 34.8% (47 fő)
- 2017. év 31.7% (47 fő)
- 2018. év 28.87% (41 fő)

Vanyolán belül a 0-6 évesek létszámában kiemelkedő fogyás, ill. gyarapodás nem figyelhető meg. Körzeti védőnőnk két általános iskolát is ellátott az elmúlt években, Vanyola és Csót telephellyel. Mára a vanyolai Vajda Péter Általános Iskola megszűnt (2016.), így már csak a Csóthi Géza Általános Iskola tartozik hozzá iskola-egészségügyi ellátás keretében. Létszámai az alábbiak szerint alakultak az iskolások tekintetében:

	Vanyola	Csót
2012/2013. tanév	23 fő	137 fő
2013/2014. tanév	23 fő	142 fő
2014/2015. tanév	19 fő	132 fő
2015/2016. tanév	14 fő	129 fő
2016/2017. tanév	0 fő	131 fő
2017/2018. tanév	0 fő	124 fő

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvos a településen nincs. A gyermekek ellátását a felnőtt házi orvos biztosítja. Ő egyben a körzet iskolaorvosa is.

Iskola-egészségügyi ellátás:

Összes iskolás/óvodás ellátott száma és ebből Vanyolai iskolás/ óvodás ellátott:

2012/2013. tanév	242 fő	36 fő
2013/2014. tanév	265 fő	40 fő
2014/2015. tanév	238 fő	40 fő
2015/2016. tanév	222 fő	27 fő
2016/2017. tanév	204 fő	14 fő
2017/2018. tanév	189 fő	14 fő

Az iskolai létszám, s ezáltal az iskola-egészségüghöz tartozók száma is, mind a két iskolában, folyamatos csökkenést mutat. Ennek oka egyrészt az alsó tagozat megszűnése községünkben, másrészt, hogy Lovászpataona elszívhatja ezt a korosztályt.

A legközelebb Pápán juthatnak a családok kifejezett gyermekorvosi ellátáshoz, melyet a Gróf Esterházy Kórház biztosít.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek korai fejlesztésére, magatartásproblémáinak kezelésére, részképesség zavarok feltárásában és megszüntetésében stb. a Veszprémi Pedagógiai Szakszolgálat Pápai Tagintézménye ad lehetőséget. Helyi szinten az óvodában logopédus segíti az óvónők munkáját.

Az autista és a súlyos fogyatékossgal élő gyermekek napközbeni elhelyezésére a pápai Vajda Péter Lakótelepi Óvoda ad lehetőséget.

d) gyermekjóléti alapellátás; gyermekvédelem

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti, az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze. A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó: köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport tevékenységeken keresztül valósul meg. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés.

A gyermekszegénység csökkentése, minden ágazatra kiterjedő intézkedések megfogalmazását és megvalósítását igényeli. Az egyes részterületeken, mint a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghatározni. Ezen intézkedések célja, hogy a gyermek már a megszületésének pillanatától egyenlő eséllyel induljon, ill. esélyei javuljanak.

A szegénységben vagy szegénység kialakulásának kockázatával élő gyermekek egy sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. Az átlagosnál sokkal nehezebb helyzetben vannak, a fogyatékos gyermeket nevelő családok, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok.

A Gyvt. szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányai fejezte be. A gyermekvédelmi rendszerben meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet. A veszélyeztetettség tényezői akár halmozottan is jelentkeznek.

A veszélyeztetettség okai között elsődlegesen megállapítható, a rossz szociális helyzet. A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalja magába. A másik nagy veszély forrása a családok szétesése. Magyarországon a válások száma megközelítőleg 24-25 ezer, és a válások száma folyamatosan emelkedik. Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb okaként említett válás a gyermek számára nagy veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek, amely a gyermek fejlődése szempontjából, szakember beavatkozását igényli. A következő probléma meghatározása, a szülő részéről a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya. Az elhanyagolás is, a bántalmazás egyik formája (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyermek viselkedésében megfigyelhető jelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A betegség, mint veszélyeztetettség tényező, amely lehet súlyos, vagy közepesúlyos, mindenképp veszélyforrás, bármely családtag esetén. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és

egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a megszokott normától való eltérés, a megváltozott élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”. A család életmódját megfigyelve, lehet a megfelelő következtetések levonni. A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet. A gyermek mentális állapota, személyiségzavara is fontos veszélyforrássá figyelmeztető jel. Az utóbbi években érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, következetes nevelés hiánya, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

A gyermekbántalmazás jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét, a szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető.

Településünkön jelenleg nincs védelembe vett gyermek. Településünkön rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2016-ban 45 fő.

A helyi óvodába beíratott gyermekek száma 14 fő volt 2016-ban és 2017-ben is. Közülük mind a két évben valamennyien ingyenes étkeztek.

A vanyolai tanulókat szülei a Lovászpatonán működő, Bánki Donát Általános Iskolába, ill. Csótra a Csóthi Géza Általános Iskolába írathatják. Ezen települések esnek legközelebb községünkhöz.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. Községünkben az alábbiak szerint alakult a gyermekek kedvezményes étkeztetése az óvodában:

	100%	50%	Óvoda létszáma
2012/2013. tanév	3 fő		17 fő
2013/2014. tanév	3 fő	1 fő	17 fő
2014/2015. tanév	4 fő	1 fő	21 fő
2015/2016. tanév	3 fő	2 fő	13 fő

2016-tól minden gyermek ingyenes étkezik.

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat szabályozó 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, és ezen törvény végrehajtó rendelete a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról, és Önkormányzatunk képviselő testületének helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 10/2006. (VII.10.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

A gyermekjóléti alapellátásokat a Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában, valamint ellátja a gyermekjóléti szolgálatot, családgondozást.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjai: a családsegítő,

gyermekjóléti szolgálat, az önkormányzat köztisztviselői, házi- és gyermekorvos, védőnő, közoktatási intézmények. A közoktatási intézményekben dolgozó gyermekvédelmi felelősök szoros kapcsolatot tartanak a gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzat munkatársaival.

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a lakosok a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak segítségét kérhetik.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A szabadidős tevékenység az óvodában a napi rutin része. Kirándulások? Testnevelés?

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megszervezésre.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek tekintetében, a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. Községünkben a hátrányos helyzetű óvodások aránya csökkent 2012-2016 közti időszakban. Míg 2012-ben 70.59 %-ot tettek ki, 2016-ra 28.57 % tartozott e csoporthoz. 2015 (61.54%) és 2016 között óriási a csökkenés. 2015-ig 2012-től egy alig észlelhető csökkenés dominál.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		1	
Hány településről járnak be a gyermekek		1	
Óvodai férőhelyek száma		25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7,30-16,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		3 hét	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		2	2
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gonдозó		1	0
Kisegítő személyzet		0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	17	1	25	1	17	0
2013	17	1	25	1	17	0
2014	21	1	25	1	21	0
2015	13	1	25	1	13	0
2016	14	1	25	1	14	0
2017	14	1	25	1	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását a Iovászpatonai Bánki Donát Általános Iskola biztosítja. Az óvoda, és iskola pedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató, tornaszoba van az óvodában. Az iskolában alkalmaznak fejlesztő pedagógust. A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti az intézményekben. A közoktatási intézményeinkben vannak sajátos nevelési igényű gyerekek. Egyéni fejlesztésüket gyógypedagógus segíti.

A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, és a logopédusok. Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő

szakemberek: intézményi pszichológus, védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolai tanulók aránya:

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	28	0	28	24	85,7%
2012/2013	23	0	23	23	100,0%
2013/2014	23	0	23	n.a.	#ÉRTÉK!
2014/2015	19	0	19	16	84,2%
2015/2016	14		14	14	100,0%
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	2	1
2012/2013	0	2	1
2013/2014	0	1	1
2014/2015	0	1	1
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben 2016-ig működött alsó tagozat, ezt követően a gyerekeket a környékbeli általános iskolák fogadják. A helyben oktatott, alsó tagozatos tanulók létszámában csökkenés mutatkozik. A diákok összevont osztályokban sajátíthatták el tudásukat. Látható, hogy a gyermekek nagy hányada napközis volt, így a délutáni foglalkozások során fejlesztésük megfelelő környezetben tovább folytatódhatott.

Településünkön HHH gyerekek száma a 2016-os évben: 5 fő, HHH-ok száma: 18 fő volt. 2017-ben HH-s gyermek 21 fő, HHH pedig 14 fő. A 2015-ös éve kiemelkedően rossz évnek bizonyult ebben a tekintetben. HH- s gyerekek létszáma 20 fő, HHH-ok 45 fő. Ebből szintén arra következtethetünk, hogy a családok anyagi helyzete javulóban van.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az intézményvezetők a csoportok, illetve az osztályok kialakításánál, kiemelt jelentőséget fordítanak arra, hogy a gyermekek, tanulók megoszlása, elosztása, ne eredményezzen a közösségben hátrányos megkülönböztetést. Összességében megállapítható, hogy az intézményekben a diszkrimináció, a szegregáció, a jogellenes elkülönítés nem lelhető fel

e) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az iskola és óvoda szorosan együttműködik a Családsegítő –és Gyermejkölési Szolgálattal, a területi védőnővel, háziorvossal, a település jegyzőjével. Meghatározó a jelzőrendszer szerepe, hogy az esetleges problémák mielőbb megoldásra kerüljenek.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az óvodában tájékoztatják a gyermekek szülőit az ingyenes étkezési lehetőségekről. A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együtt a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók részére igyekszik megtalálni –a szűkös lehetőségek ellenére is - a felzárkóztatás, segítség módját, mellyel enyhül a tanuló szociális hátránya.**4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.**

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jövőkép kialakítása elsősorban a célcsoport esetében	egyéni fejlesztés-társadalmi beilleszkedés segítése
Az egészség védelme, egészségtudatos életvitel hiánya, megelőzésre vonatkozó ismeretek hiányossága	Egészségvédelem, egészségtudatos magatartás megismertetése, megelőzésre vonatkozó ismeretek átadása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

2011. március 7-én az Európai Unió tagországainak szociális ügyekkel foglalkozó miniszterei Brüsszelben megerősítették az EU politikai elkötelezettségét a nemek közti egyenlőség iránt. A tagállamok, közöttük Magyarországon tudják, tapasztalják, hogy a nemek közti egyenlőség fontos gazdasági tényező. A nők és férfiak közötti egyenlőség a közösségi jog egyik alapelve. Az Európai Uniónak (EU) a nemek közötti egyenlőség terén kitűzött céljai között van az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megteremtése a férfiak és nők számára, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formájának eltörlése. Az EU kétágú megközelítést fogadott el e téren, amely az egyedi intézkedéseket a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kombinálja. A téma erős nemzetközi dimenzióval is rendelkezik a szegénység elleni küzdelem, az oktatáshoz és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a gazdaságban és a döntéshozatali folyamatokban való részvétel, valamint a nők jogai és az emberi jogok tekintetében.

2011. március 7-én az Európai Unió tagországainak szociális ügyekkel foglalkozó miniszterei Brüsszelben megerősítették az EU politikai elkötelezettségét a nemek közti egyenlőség iránt. A tagállamok, közöttük Magyarországon tudják, tapasztalják, hogy a nemek közti egyenlőség fontos gazdasági tényező. A nők és férfiak közötti egyenlőség a közösségi jog egyik alapelve. Az Európai Uniónak (EU) a nemek közötti egyenlőség terén kitűzött céljai között van az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megteremtése a férfiak és nők számára, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formájának eltörlése. Az EU kétágú megközelítést fogadott el e téren, amely az egyedi intézkedéseket a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kombinálja. A téma erős nemzetközi dimenzióval is rendelkezik a szegénység elleni küzdelem, az oktatáshoz és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a gazdaságban és a döntéshozatali folyamatokban való részvétel, valamint a nők jogai és az emberi jogok tekintetében.

Az egységes humán erőforrás nem különbözteti meg a női és a férfi munkavállalókat, hanem felismeri, hogy nemtől függetlenül csak a munkavállaló, mint a gazdaság motorja fontos és nem pedig az, hogy melyik nemhez tartozik. Az esélyegyenlőség megvalósítása tehát egy fontos

tényezője a gazdasági növekedésnek. Magyarországon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőségi politikának nincsen nagy hagyománya általában családpolitikai és gyermekjóléti kérdésekkel szokták összekapcsolni. A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU-konformnak, a jogérvényesítés terén azonban tapasztalható problémák. Magyarországon a nők helyzete hasonló a közösség tagállamainak női lakosaiéhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen a munkaerő-piaci helyzetüket tekintve, különböznek attól. A köztudatban az él, hogy a nők csak az emancipáció kezdete óta dolgoznak, azonban a nők „többet dolgoznak”, mint a férfiak, de ez a munka mondhatni” láthatatlan munka” ez az évtizedek során természetessé vált. A nők a történelem folyamán mindig az élet több területén is helyt álltak, dolgoztak, nevelték a gyerekeket, főztek, mostak, így egy sor munka aránytalanul nagy része hárult rájuk, és a munkahelyükön is elvégezték munkájukat.

Vanyolán a 15-64 éves népességnek a 47,7%-a nő. Ha megvizsgáljuk ugyanennek a csoportnak a foglalkoztatottsági szintjét, akkor láthatjuk, hogy az aktív korú nők mintegy 95%-a dolgozik (2016.). A 188 főből mindösszesen 9 fő volt munka nélkül 2016-ban. 5.1.1-es táblázat szépen szemlélteti, hogy a nők egyre nagyobb szerepet vállalnak és kapnak a munkaerőpiacon.

A nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- 30-34 év közöttiek, 14,7 %
- A 45-49 év közötti nők, mintegy 17,3 %
- 55-59 év közöttiek, 18,7 % (2016.)

Ennek oka lehet, hogy többgyermekes család esetében az anya otthon marad, ezáltal biztosítva a gyermekek felügyeletét. Bölcsőde hiányában nehezebb a munkába való visszatérés, ill. a nappali 8 órás munkarendet kevés munkahely tudja biztosítani. Az idősebb korosztálynál esetlegesen átképzésre lenne szükség, s az erre való hajlandóság náluk nem megfelelő, ill. az egészségi állapot sem engedi meg, hogy akár többműszakos, kemény fizikai munkát vállaljanak.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Településünkön a munkanélküliek foglalkoztatását, jelenleg a közfoglalkoztatás keretén belül oldja meg. Ez idáig településünkön még nem érhető el a foglalkozást segítő képzési programok. A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkaerőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző. A közigazgatásban e problémaforrás, a közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem ilyen erőteljesen megfigyelhető jelenség, Önkormányzatunk mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is tudja biztosítani az esélyegyenlőséget.

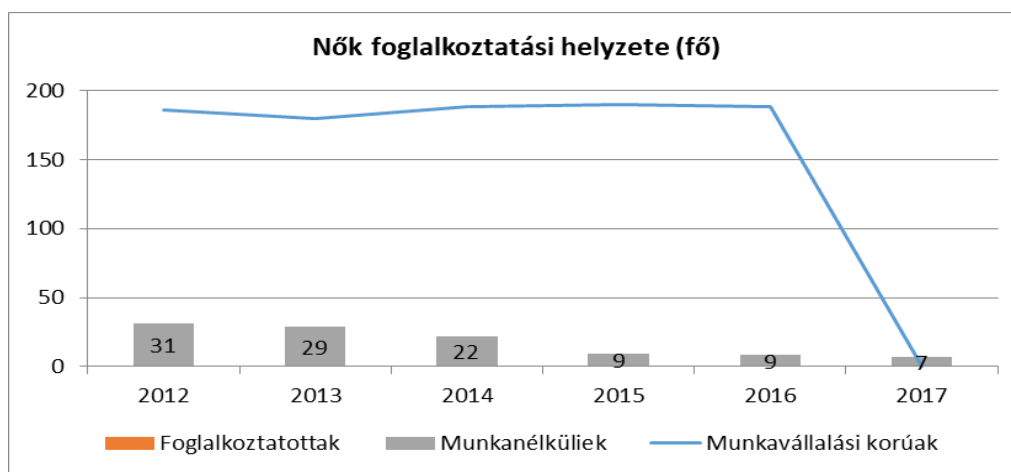
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	206	186	178	183	28	31
2013	204	180	182	151	22	29
2014	204	188	184	166	20	22
2015	200	190	185	181	15	9
2016	206	188	196	179	10	9
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9	7

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

Mint azt már a 3.2.1. számú táblázat is szemléltette, úgy itt is megjelenik, hogy a nők egyre nagyobb arányban vesznek részt a munkaerőpiacon Vanyola községből. 2017-ben a nők 95,2 %-a dolgozott, míg ez a szám 2013-ban még csak 83,89% volt. Ez a tény szintén igazolja, hogy a

családok helyzete javuló tendenciát mutat.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Foglalkoztatást segítő programokat a Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szervez. Az alacsonyabb iskolai végzettségű szülők számára a településen szükség lenne szakemberek által nyújtott segítségre a gyermekek nevelésében, valamint egyéb speciális képzésekre, előadásokra, amit édesanyák iskolája formában lehetne megszervezni.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségűek közül is a 8 általános végzettséggel rendelkezők között jelentős a munkanélküliek száma.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően megnehezítik. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei férőhelyek száma meghatározó. Településünk vonatkozásában a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsőde a társulás keretében működtetett Kastélykerti Óvoda és Mini Bölcsőde lovászpatonai intézményében vehető igénybe 8 hónapos kortól. Az óvoda a szülői igényekhez igazodva tart nyitva. A nyári szünetekben 2 hét takarítási szünet mellett egész évben biztosítja a gyermekek óvodai nevelését.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet kell fordítani. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi a védőnő beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	22	22
2013	1	17	17
2014	1	21	21
2015	1	14	14
2016	1	15	15
2017	1	15	15

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A 0-3 éves korosztálynál mutatkozó csökkenés indokolja az óvodai létszámban is látható negatív változásokat.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak sok esetben nem, vagy későn kerül felismerésre. Leggyakrabban az erőszak elszenvedői a nők és a gyermekek. Ez jelenthet fizika, érzelmi és szexuális erőszakot egyaránt. Az erőszaktevő leggyakrabban családtag. Fontos a korai felismerés, így a jelzőrendszer tagjainak megfelelő érzékenységgel kell rendelkeznie a tünetek felismerésére. Kiemelt figyelmet érdemelnek a rossz anyagi körülmények között élő, szenvedélybeteg családtaggal élő, ill. fogyatékos gyermeket nevelő családok.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A rendszerváltás éveiben, egyre több igény merült fel, gazdasági okok és családi konfliktusok miatt, hajléktalanná vált anyák és gyermekeik, együttes elhelyezésére. A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaothtoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a

családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől”

Az Anyaotthonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

Vanyolához legközelebb anyaotthon Pápán működik. Sajnos férőhelyek hiányában várakozási idő van. A családok itt 1 évet tölthetnek. Krízishelyzetben a családsegítő szolgálat munkatársai kapcsolatba lépnek az országos hálózattal, s a bántalmazott családtag elhelyezéséről igyekeznek gondoskodni. Szükség szerint a rendőrséggel karöltve látogatják meg a családtagokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben, az önkormányzat képviselőtestületében a 4 főből 2 nő. Vanyola polgármestere szintén nő.

Az önkormányzati közös hivatal és a közoktatási intézmények, többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, a roma nők, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A többgyermekes családmodell, a nem családbarát munkaidő-beosztás, a bölcsődék hiánya, sok-sok évre képesek a nőket távol tartani a munka világától.

A munkanélküliség aránya körükben azonban egyre kedvezőbb. Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az addigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Helyi civil szerveződés, a mama-baba klub, ahol a kismamák együttesen egymást segítve tartanak közös programokat, közös délutáni sétákat, a kisgyermekkel együtt.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az alacsony iskolai végzettségű szülők továbbképzése, átképzése	Tanulásra való ösztönzés, támogatás a beiskolázásban, képességek felismerése
Gyermekek napközbeni elhelyezésének megoldása	Bölcsőde kialakítása, családi napközi, táborok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az EU közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok szem előtt tartásával, kerültek megfogalmazásra. Fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása, már önmagában nem képes a már kialakult társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Ezen társadalmi egyenlőtlenségek negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi érvényesülésével, párhuzamosan teret engedett, és az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan a középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés az időskorúakat, hazánkban. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásával kapcsolatos diszkriminációja, amely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Gyakori még az a szociális ellátások, az egészségügyi szolgáltatások területén elszenvedett diszkrimináció. Magyarországon több törvény is tiltja, mint a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve az életkor alapú diszkriminációt, az idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kiszolgáltatott a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi életciklusára jellemző állapot, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságban élők aránya, és növekszik az özvegyek száma. Településünkön az egyedül élő idősök aránya magas.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az emberi átlag életkor,
- magasabb a középkorú korosztály halandósága,
- nők élettartama hosszabb, mint a férfiaké

Az időskorban jellemző betegedések kialakulása-, mint a keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, a daganatok kialakulása, az ízületi problémák – és emellett a pszichés problémák is megjelennek. Az idős ember egyedül marad, elmagányosodik, a szellemi és fizikai aktivitása csökken, önellátási képessége romlik. Ez sok idős embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakran alakul ki a depresszió és a demencia. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölötti korosztálynál jellemzőek a súlyos, krónikussá alakuló megbetegedések kialakulása.

Vanyolára jellemző időskori adatok - Állandó népességszám: 558 fő (2016.)

- 60-64 évesek száma: 44 fő
- 65 év felettiak száma: 82 fő

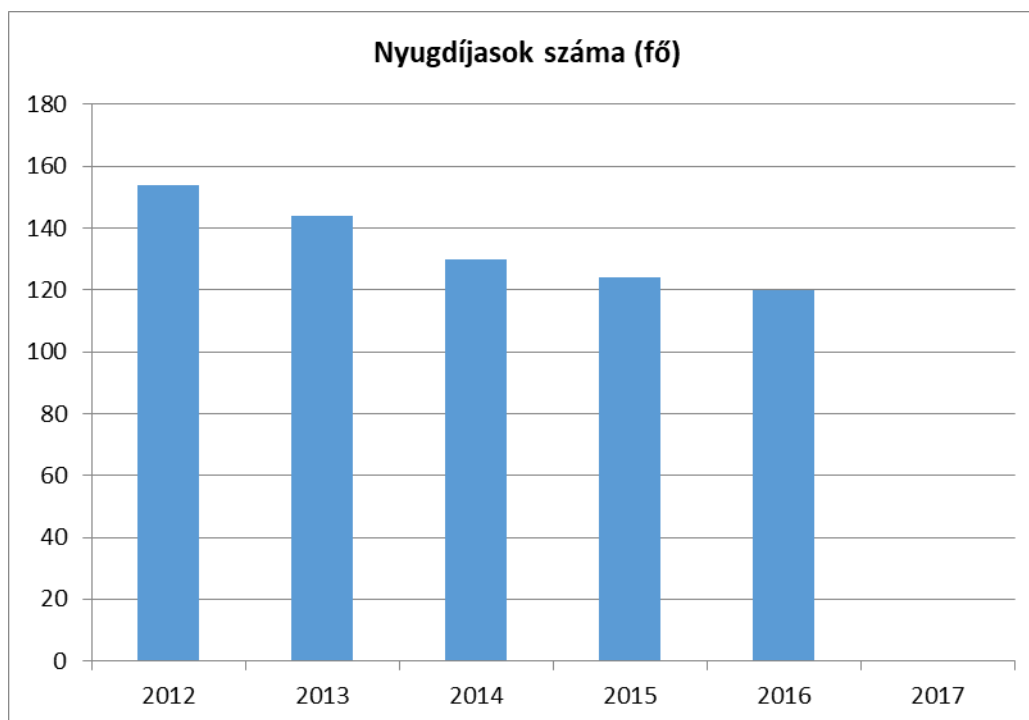
Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra: özvegyi nyugdíj, szülői nyugdíj, árvaellátás, baleseti hozzátartozói nyugellátás, özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	56	98	154
2013	51	93	144
2014	44	86	130
2015	41	83	124
2016	38	82	120
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Vanyolán a nyugdíjasok száma csökken, 2016-ban 21,5%-ot tett ki az arányuk. Ezen belül is a férfiak drámai fogyása figyelhető meg. A férfiak a nyugdíjas lakosság 31,7 %-át tették ki 2016-ban, a nők aránya viszont 68,3% volt. Ez az óriási különbség a korábbi években is megjelenik. A nyugdíjas korosztály, és vélhetően a férfiak fogyása is a halálozás emelkedésével van kapcsolatban. A településünkre jellemző, hogy az idős embereket nem hagyjuk magára. A Falugondnoki Szolgálat a rászorulóknak részére egyszeri meleg étkezést házhoz szállít.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok a jövedelmi helyzetére való tekintettel, és ha az egészségi állapotuk engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre csekély az esélyük, a munkaerő-piacon a lehetőségei beszűkültek. A településünkön a munkanélküliségi ráta 4,8% körül mozog (2016.). A munkanélküliek korcsoportos megoszlásából is egyértelműen megállapítható, hogy az összes munkanélküliekből az 55 év feletti 32 %-ot tesznek ki. Az állam által bevezetett munkahely védelmi program ezen korosztály munkanélküliség problémáinak enyhítésére került bevezetésre, így az 55 év feletti munkavállaló után a munkáltató 50%-os társadalombiztosítási kedvezményben részesül. Ennek ellenére a községben nő az 55 éven felüli korosztály körében a munkanélküliek aránya.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	59	8	13%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	51	10	20%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	42	10	24%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	24	6	24%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	19	6	32%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	16	5	29%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a köztisztviselőkben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben. Nyugdíjas klubba járnak, énekléssel, olvasással, tv nézéssel igyekeznek napjaikat színesíteni. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztenek, így biztosítva az aktív időskort.

6.3 A közsolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A települési önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információkat kap akár az ügyintézéshez, és folyamatosan a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutás is biztosított a lakosság számára. A közsolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése nem megoldott.

Az idősekkel való foglalkozás helyi közsolgáltatások terén megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, és egyéb szolgáltatások egy része a település minden lakosa számára biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező közszerzési feladatának. A szociális

alapszolgáltatások közül, elérhető a házi segítségnyújtás a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, és a szociális étkeztetés, amelyet az önkormányzat szervez.

Házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az idősekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Községünkben 2015-ben 8 fő, 2016-ban 4 fő szorult erre a szolgáltatásra.

A szociális étkeztetésben részesülők száma a következőképp alakult: 2013-ben 18 fő, 2014-ben 14 fő, a 2015-ben 32 fő és 2016-ban 38 fő.

Emelkedik a községben azon szociális rászorulóknak száma, aki ezt a szolgáltatást igénylik és akik a megfelelnek a jogosultság feltételeinek.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek számára is, a településen belül megoldott az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés. Egy orvos látja el a háziorvosi szolgálatot. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés is megoldott, a távolsági és helyközi járással.

Vasúti közlekedés nem működik településünkön, vasúti hálózat 15 km-es távolságon belül Pápán érhető el. A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala és a falugondnok nyújt segítséget.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	111	0	0,00%
2013	101	0	0,00%
2014	92	0	0,00%
2015	89	0	0,00%
2016	82	0	0,00%
2017	86	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	
2013	
2014	
2015	1
2016	2
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetési jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Az ellátás havi összege jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2013. évben 28.500 Ft)

a) a házastársával, élettársával közös háztartásban élő, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy esetében 80 %-a, (jelenleg: 22.800 Ft)

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött de 75. évesnél fiatalabb személy esetében 95 %-a, (jelenleg: 27.075 Ft)

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy esetében 130 %-a, (jelenleg: 37.050 Ft).

Jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) vagy b) vagy c) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete

Vanyolán 2016-ban 2 fő részesült az ellátások e formájában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idősek informatikai jártassága

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településünk élő lakossági, helyi közösségi, kulturális igénye nagymértékben a településre jellemző hagyományok ápolása irányába terelődött. A lakosság legfiatalabb és legidősebb tagjának is egyenlő hozzáférést biztosítva, és a programok elérését, valamint a programokról való tájékoztatás teljes körű. A már hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő Falunap rendezvényei között több is az idősebb korosztályt célozta meg. Minden év novemberében megtartottuk az Idősek Napját, ahol a polgármesteri köszöntő után az ünnepeltek unokái iskolai és óvodai szervezéssel adtak műsort.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás megakadályozása	Nyugdíjas klub létrehozása; idősek otthona létesítése
Életkor hosszának növelése a férfiaknál	Prevenció Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése Szűrővizsgálatok biztosítása, igényeknek megfelelő biztosítása Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok- köztük a fogyatékossgal élő emberek- számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai és kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport és a szórakozás területén is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek és családjaik alkotják. Magyarországon 577 ezer fogyatékkal élő ember él a 2001-es népszámlálási adatok szerint. Az aktív korú megváltozott munkaképességű személyek számát a Nyugdíjfolyósító szerv adatai alapján 700 ezer főre tehető. Ezen célcsoport tagja Magyarországon 7-9%-ra tehető azok aránya, akik dolgoznak, míg az Európai Unióban ez az arány 40%-ra tehető. Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik.

Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

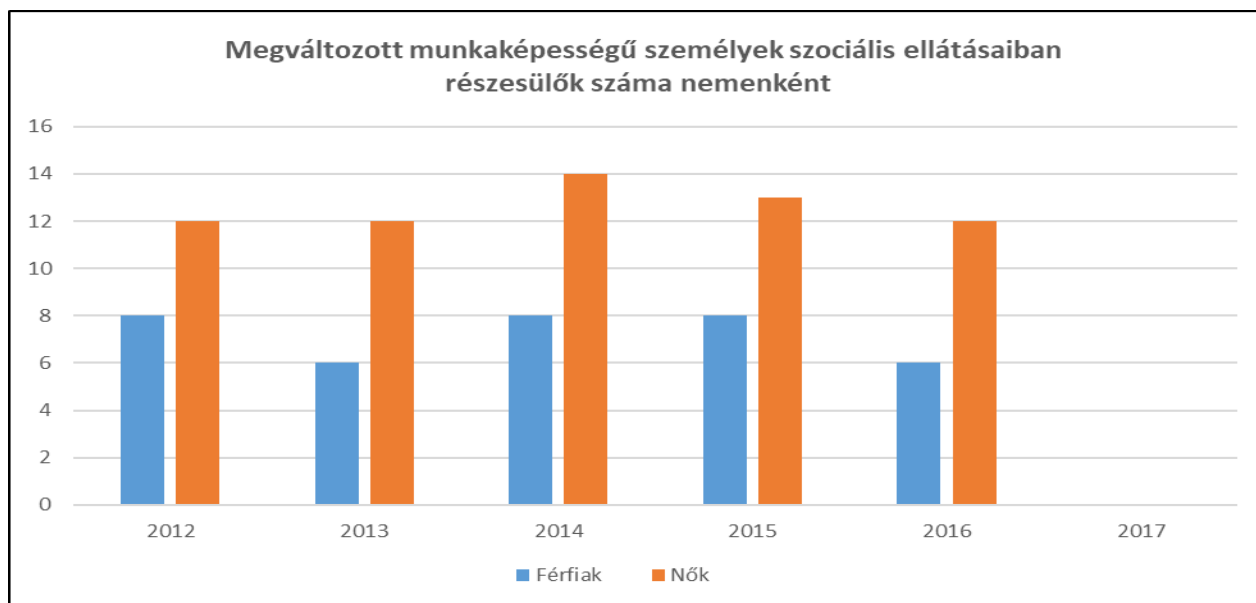
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	8	12	20
2013	6	12	18
2014	8	14	22
2015	8	13	21
2016	6	12	18
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességűnek tekinthető az a személy, aki veleszületett, balesetből vagy betegségből kifolyólag nem képes oly módon vagy mértékben elvégezni a rábízott feladatokat, mint a hozzá korban, nemben, képzettségben hasonló személyek általában. A munkaképesség csökkenésének mértékét az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézete állapítja meg, szakértői vizsgálat során. A megváltozott munkaképességű személyek esetében két ellátási formáról beszélhetünk, a rehabilitációs ellátás, valamint a rokkantsági ellátás.

A településen a megváltozott munkaképességű személyek száma összességében az elmúlt években számottevően nem változott. A nők magasabb létszámot képviselnek, mint a férfiak

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Tudomásunk szerint hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem volt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, mint például az alanyi közgyógy ellátásban részesülők körében, de hiteles statisztikai adat, kimutatás ezen vonatkozásban nincs. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt, és erre az ellátásra vonatkozó helyi rendeletünk nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem minden esetben biztosított. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés biztosítása érdekében a fizikai akadálymentesítés folyamatos megvalósítását tervezzük, anyagi lehetőségeink szerint.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően felújítások esetén az akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények és közterületek, járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során folyamatában gondoskodunk az akadálymentesség biztosításáról. Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az

építésügyi hatóság feladata. A településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

Az önkormányzat rendelkezik saját honlappal, amely nem akadálymentesített. A honlapon még nem működik az e- ügyintézés, de az ügyintézéshez szükséges tájékoztatók, kérelmek letölthetők. Településünkön elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás.

A szociális alapszolgáltatásokat társulás keretében oldja meg. A település nagyságából fakadóan a fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása valamint a fogyatékosok szociális szakellátása helyben nem megoldott.

A települési közoktatási intézmények elhelyezkedését tekintve, könnyen megközelíthető helyen fekszenek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön 3 civil szervezet (Vanyolai Sportegyesület, Vanyolai Szőlőhegy Kertbarát Egyesület és Vanyolai Asszonykórus) működik. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzatunk támogatja a szervezetet, és azok rendezvényeit.

Településünkön a civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszony van az önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon, aktívan részt vesznek a szervezetek. Az önkormányzat támogatja a helyi civil szervezeteket, az évi költségvetés függvényében. Az egyházakkal is jó az önkormányzat kapcsolata, az önkormányzat pályázataik támogatásával segíti az evangélikus és katolikus egyházat településünkön. Az önkormányzat a templomok körüli területeket rendszeresen kaszálja, takarítja.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Vanyola Község Önkormányzata a Nemzetiségi Önkormányzat számára szükséges helyiséget biztosítja. A romákkal az önkormányzat szorosan együttműködik, rendezvényeinkbe, programjainkba tevékenyen részt vesznek. Önálló szervezésben nemzetiségi napot tartanak, kirándulást szerveznek, támogatják az iskolás gyerekek kirándulásait, iskolakezdési támogatást biztosítanak, részt vesznek a gyermeknap, idősek napja, Vanyolai Vajda Péter Napok szervezésében, lebonyolításában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településünkön dolgozó szociális, egészségügyi, helyi civil szervezetek. A helyzetelemzés során az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsődlegesen a célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a megfogalmazott problémákra intézkedések megfogalmazására koncentrált. Az Önkormányzat honlapján a www.vanyola.hu az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése, monitoringja.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A lakosság fokozottan romló egészségi állapota	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,
	Rendkívüli időjárás esetén a hirtelen lezúduló felszíni víz elvezetése nem megoldott	Vízvezető árkok kiépítése
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal szabadidős programok szervezése.
	Gyermekek játszóeszközeinek hiánya	Játszótér bővítése
	Ingerszegény környezet	Fejlesztőeszközök vásárlása
	Óvodás gyermekeknek és általános iskolás tanulóknak támogatás nélkül nincs lehetőségük kirándulni, környezetüket megismerni	Kirándulások szervezése

	Gyermekek sportolási lehetőségei, tárgyi feltételei hiányosak	Sportpálya felújítása
	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
	Hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén
Idősek	Elmagányosodás megakadályozása	Nyugdíjas klub létrehozása
	Balesetveszélyes gyalogos közlekedés	Járdák felújítása
	Idősokkal szembeni bűncselekmények visszaszorítása	Térfigyelő kamerarendszer bővítése
	Balesetveszélyes autóbusz megálló	Biztonságos autóbusz, megálló kialakítása
Nők	A tartós munkanélküliség aránya nők esetében magasabb	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	Az alacsony iskolai végzettségű szülők szakemberek segítségére szorúlnak gyermekeik nevelésében	Édesanyák iskolája
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése nem mindenütt megoldott.	Középületek akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti	házi orvos védőnő
	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével	Önkormányzat polgármester
	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,	Önkormányzat, Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

	Vízvezető árkok kiépítése	Önkormányzat, Varga Rita polgármester
Gyermekek	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal szabadidős programok szervezése.	Gyermekjóléti Szolgálat, falugondnok
	Játszótér fejlesztése	Önkormányzat, polgármester
	Fejlesztőeszközök vásárlása	Önkormányzat képviselő
	Kirándulások szervezése	Önkormányzat polgármester
	Sportpálya felújítás	Önkormányzat polgármester
	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben	Önkormányzat, polgármester Felsőoktatásban résztvevő hallgatók
	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén	Iskola, Önkormányzat, polgármester
Idősek	Nyugdíjas klub létrehozása	
	járdák felújítása, középületek akadálymentesítése	
	Térfigyelő kamerarendszer bővítése	Önkormányzat, polgármester
	Balesetveszélyes autóbusz megálló	Önkormányzat, polgármester
Nők	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.	VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
	Édesanyák iskolája	Gyermekjóléti szolgálat védőnő képviselő, óvodavezető
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése	Önkormányzat polgármester

Jövőképünk

Vanyola Község Önkormányzatának fő célja, hogy a településünkön élő emberek mindennapi életében a jólét biztosítása, az életminőségének folyamatos javítása, olyan segítő élettér kialakításával, amelyben az egyenlő esélyű hozzáférés mindenki számára biztosított. A jövőkép által olyan állapot jöjjön létre, amely egy fenntartható települést hoz létre, és a felnövekvő generáció helyben tartása, településünkön való fejlődése megvalósuljon. Olyan településen kívánunk élni, ahol a társadalom és a helyi közösségek egyenrangú tagja legyen minden ember, és ehhez a feltételeket megteremteni, amely mindenki számára lehetővé teszi a társadalmi életben az egyenlő részvételt. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők, a gyermekek,

az idősek, a nők és a fogyatékkal élő embereknek egyenlő optimális életkörülményeket tudjunk biztosítani, és ezt hosszú távon fenn is tartani.

Ennek megvalósítása érdekében az emberekben erősíteni kell a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást, és a társadalmi felelősségvállalást. Kiemelt figyelmet kell, fordítani a meghatározott célcsoportok számára, akár pozitív diszkrimináció alkalmazásával is. A célzottan meghatározott intézkedések, és megvalósításuk következtében a hátrányos helyzetű célcsoportok esélyei, életminőségük tartósan javul, és fenntartható.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/1.

Intézkedés címe:	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Lakosság fokozottan romló egészségi állapota
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakosság egészségi állapotának javítása. R: Érdeklődés felmérése kérdőívvel K: Előadások, szűrések szervezése H: Elégedettség felmérés, a programok rendszeressé tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Kérdőívek összeállítása, - szakemberek felkérése, szervezés (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)
Résztevők és felelős	házi orvos védőnő
Partnerek	Vanyola község lakossága
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes a lakosság 30 %-ának részvételével, K: évenkénti előadások, H: gyakoriság megtartása, látogatottság növelése, fenntarthatóság érdekében az érdekeltség növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés és forráshiány
Szükséges erőforrások	Előadók, helyszín biztosítása

I/2.

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatás továbbfolytatási, foglalkoztatási lehetőségek felkutatása R: előzetes helyzetértékelés, kiválasztás K: Teljesítménykövetelmények felállítása, H: Visszavezetés a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Előző évi tevékenységek elemzése, Együttműködés a Munkaügyi Kirendeltséggel, Személyek kiválasztása, Szerződéskötés, Egyéni teljesítménykövetelmények felállítása, Folyamatos ellenőrzés, Következmények érvényesítése, Foglalkoztatási időszak alatt a felsoroltak hatékonyabbá tétele
Résztevők és felelős	Önkormányzat, polgármester Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
Partnerek	Foglalkoztatók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: ismételt alkalmazás megtörténik, K: együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás, H: együttműködő partnerek elégedettsége esetén közfoglalkoztatásból kikerülés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Visszaélés a lehetőségekkel, állami támogatás csökkenése, társadalmi jogszabályi környezet hatása,
Szükséges erőforrások	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás

Intézkedés címe:	Vízvezető árkok kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Rendkívüli időjárás esetén a hirtelen lezúduló felszíni víz elvezetése nem megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Vízvezető árkok kiépítése R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- tervekészítés, engedélyek beszerzése - pályázatfigyelés, pályázatkészítés - kivitelezés
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: elkészült tervanyag és engedély megszerzése K: támogatott pályázat H: elkészült vízvezető árkok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

II/1.

Intézkedés címe:	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kevesen veszik igénybe.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Tájékoztató kiküldése R: tájékoztató kiküldése K: felmérés a tájékoztatás eredményéről H: további rendszeres tájékoztatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- tájékoztató összeállítása, - tájékoztató kiküldése
Résztevők és felelős	Önkormányzat és Pápateszéri Közös Önkormányzati Hivatal igazgatási és szociális ügyintéző
Partnerek	Érintett családok
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes, ha az érintettek legalább 90 % ellátott K: valamennyi érintett ellátása H: folyamatosság biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	szakember

II/2.

Intézkedés címe:	Kirándulások szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Óvodás gyermekeknek és általános iskolás tanulóknak támogatás nélkül nincs lehetőségük kirándulni, tágabb környezetüket megismerni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kirándulások szervezése R: igények felmérése K: utazási lehetőségek, ajánlatok keresése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- árajánlatok kérése - autóbusz tarifák megismerése - aktuális rendezvények, programok figyelése
Résztevők és felelős	Önkormányzat óvodavezető
Partnerek	iskola igazgató falugondnok
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes a gyerekek 50%-nak részvételével K: rendszeres kirándulások H: gyakoriság megtartása, részvétel növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

II/3.

Intézkedés címe:	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése R: Érdeklődés felmérése kérdőívvel K: Előadások, programok szervezése H: Elégedettségi felmérés, a programok rendszeressé tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Kérdőívek összeállítása, - szakemberek felkérése, szervezés (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)
Résztevők és felelős	Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Érintett lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	R: eredményes az érintett lakosság 30 %-ának részvételével, K: félévenkénti programok, H: gyakoriság megtartása, látogatottság növelése, fenntarthatóság érdekében az érdekeltség növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés és forráshiány
Szükséges erőforrások	Előadók, helyszín biztosítása

II/4.

Intézkedés címe:	Játszótér fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek játszóeszközeinek hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Játszótér fejlesztése R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - játszóeszközök beszerzése, telepítése, felülvizsgálata
Résztevők és felelős	Önkormányzat, helyi önkéntesek polgármester
Partnerek	Óvodavezető
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: játszótér építése, gyermekek létszámának növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

II/5.

Intézkedés címe:	Sportpálya felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek és fiatal felnőttek sportolási lehetőségei, tárgyi feltételei hiányosak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Sportpálya felújítása R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - játszóeszközök beszerzése, telepítése, felülvizsgálata
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	Kivitelezők, Sportegyesület vezetősége
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: felújított sportpálya
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

II/6.

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben részvétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	Felsőoktatásban résztvevő hallgatók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2019. november 15. K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák tanulmányaik elvégzésében, képzettségük megszerzésében a felsőoktatásban résztvevő fiatalokat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

II/7.

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a középiskolákban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában részvétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	Iskola, szülők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2019. november 15. K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák középiskolai tanulmányaik elvégzésében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

III/1.

Intézkedés címe:	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tartós munkanélküliség aránya nők esetében magasabb
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Speciális képzési programok R: előzetes helyzetértékelés K: résztvevők kiválasztása H: Visszavezetés a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képzési programok iránti igény felmérése, Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, Személyek kiválasztása,
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
Partnerek	Tartósan munkanélküli nők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 hónap K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: képzési program lehetőségek felmérése K: programok indítása H: visszatérés a munka világába
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Képzési programok és állami támogatás hiánya
Szükséges erőforrások	Állami támogatás,

III/2.

Intézkedés címe:	Édesanyák iskolája
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az alacsony iskolai végzettségű szülők szakemberek segítségére szorúlnak gyermekeik nevelésében
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Édesanyák iskolája R: igények felmérése K: előadók, előadások megszervezése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- előadók kiválasztása - előadások megszervezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat, óvodavezető védőnő
Partnerek	Tartósan munkanélküli nők, szülők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: a rászoruló szülők 20%-nak részvétele K: rendszeresség H: részvétel növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Képzési programok, pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő

IV/1.

Intézkedés címe:	Nyugdíjas klub létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elmagányosodás megakadályozása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nyugdíjas klub létrehozása R: Érdeklődés felmérése kérdőívvel K: Klub szervezése H: a programok rendszeressé tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Kérdőívek összeállítása, - tagok szervezése (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)
Résztevők és felelős	falugondnok, igazgatási ügyintéző
Partnerek	Vanyola község időskorú lakossága
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes a nyugdíjasok 20 %-ának részvételével, K: rendszeres klubélet H: gyakoriság megtartása, látogatottság növelése,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés és forráshiány
Szükséges erőforrások	Vezető és helyszín biztosítása

IV/2.

Intézkedés címe:	Járdák felújítása, akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	balesetveszélyes közlekedés
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Járdák felújítása, akadálymentesítése R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - beszerzése,
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	KRISZ-ÉPÍTŐ Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: felújított járdák
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

IV/3.

Intézkedés címe:	Térfigyelő kamera rendszer bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősekkel szembeni bűncselekmények visszaszorítása
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Térfigyelő kamera rendszer bővítése R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: bővített kamera rendszer
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - beszerzése,
Részvevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: Bűncselekmények csökkentése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

IV/4.

Intézkedés címe:	Biztonságos autóbusz megálló kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Balesetveszélyes autóbusz megálló
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Autóbusz megálló kialakítása R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - beszerzése,
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: biztonságos autóbusz megálló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

V/1.

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Középületek akadálymentesítése nem mindenütt megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Fizikai akadálymentesítés R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés, pályázatkészítés - kivitelezés
Résztevők és felelős	Önkormányzat polgármester
Partnerek	kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020. december 31. K: 2022. december 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: eredményes megfelelő pályázati kiírás esetén K: támogatott pályázat H: akadálymentesítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése	Lakosság fokozottan romló egészségi állapota	Lakosság egészségi állapotának javítása.		Kérdőívek összeállítása, szakemberek felkérése, szervezés (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)	házi orvos, védőnő	2020.12.31.	Szűrések és résztvevők száma	Előadók, helyszín biztosítása	folyamatos
2	Közfoglalkoztatás tovább folytatása	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatási, foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	Gazdasági program, Éves költségvetések	A közfoglalkoztatás céljait hozzá kell rendelni a település céljaihoz	Önkormányzat, Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	2024.12.31.	Mélyszegénységben élők száma	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás	folyamatos
3	Vízvezető árkok kiépítése	Rendkívüli időjárás esetén a hirtelen lezúduló felszíni víz elvezetése nem megoldott	Vízvezető árkok kiépítése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	tervkészítés, engedélyek beszerzése - pályázatfigyelés, pályázatkészítés - kivitelezés	Kivitelező, tervező	2024.12.31.	Maradandó, hosszú távon biztosított.	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kevesen veszik igénybe.	Tájékoztató kiküldése		- tájékoztató összeállítása, - tájékoztató kiküldése	igazgatási és szociális ügyintéző	2024.12.31.	Kedvezményben részesülők száma	szakember	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Kirándulások szervezése	Óvodás, iskolás gyerekeknek nincs lehetősége kirándulni, tágabb környezetét megismerni	Kirándulások szervezése	Pedagógiai Program	igényfelmérés, aktuális programok, rendezvények figyelése	óvodavezető, polgármester	2023.12.31.	Kirándulásokon résztvevő gyermekek száma	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
3	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032	Kérdőívek összeállítása, szakemberek felkérése, szervezés (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)	Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2024.12.31.	Veszélyeztetett gyermekek száma	Előadók, helyszín biztosítása	folyamatos
4	Játszótér fejlesztése	Gyermekek játszóeszközeinek hiánya, minősége	Játszótér fejlesztése		pályázat figyelés, pályázat készítés, játszóeszközök beszerzése, telepítése, felülvizsgálata	Önkormányzat, polgármester	2024.12.31.	Bővített, felújított játszótér	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
5	Sportpálya felújítása	Gyermekek és fiatal felnőttek sportolási lehetőségei, tárgyi feltételei hiányosak	Sportpálya felújítása		Pályázatfigyelés, pályazatkészítés	Önkormányzat, Sportegyesület vezetősége	2024.01.01.	Felújított sportpálya	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok	Tartós munkanélküliség aránya nők esetében magasabb	Speciális képzési programok		Képzési programokra igényfelmérés., Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, Személyek kiválasztása	Önkormányzat, Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, VMKH. Pápai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	2022.06.30.	Tartósan munkanélküli nők száma	Állami támogatás,	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Édesanyák iskolája	Az alacsony iskolai végzettségű szülőknek szüksége van szakember segítségére a gyermekneveléshez	Édesanyák iskolája		Előadók kiválasztása, előadások megszervezése	Önkormányzat, óvodavezető, védőnő	2023.12.31.	Előadások száma, résztvevők száma	Önerő	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Nyugdíjas klub létrehozása	Elmagányosodás megakadályozása	Nyugdíjas klub létrehozása	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2010-2021.	Kérdőívek összeállítása, tagok szervezése (helyszín, időpont, meghívók, tájékoztatók kiküldése)	Önkormányzat, falugondnok	2024.06.30.	Klub megalakítása	Vezető és helyszín biztosítása	folyamatos
2	Járdák felújítása, akadálymentesítés	balesetveszélyes közlekedés	Járdák felújítása, akadálymentesítés		Pályázatfigyelés, pályatzkészítés - beszerzése,	Önkormányzat, polgármester	2024.12.31.	Felújított, akadálymentesített járdák hossza	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
3	Térfigyelő kamerarendszer bővítése	Idősokkal szembeni bűncselekmények visszaszorítása	Térfigyelő kamerarendszer bővítése	Közbiztonság és Bűnmegelőzési stratégia	pályázatfigyelés, pályatzkészítés, beszerzése	Önkormányzat, polgármester	2024.01.01.	Térfigyelő kamerarendszer bővítése	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
4	Biztonságos autóbusz megálló kialakítása	Balesetveszélyes autóbusz megálló	Autóbusz megálló kialakítása		tervezés, engedélyezés, pályázatfigyelés, pályázat készítés	Önkormányzat, polgármester	2024.12.31.	Biztonságos autóbusz megállók száma	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fizikai akadálymentesítés	Fizikai akadálymentesítés	Fizikai akadálymentesítés	Országos Fogyatékosügyei Program 2015-2025	Pályázatfigyelés, pályatzkészítés kivitelezés	Önkormányzat, polgármester	2024.12.31.	Akadálymentesített épületek aránya	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

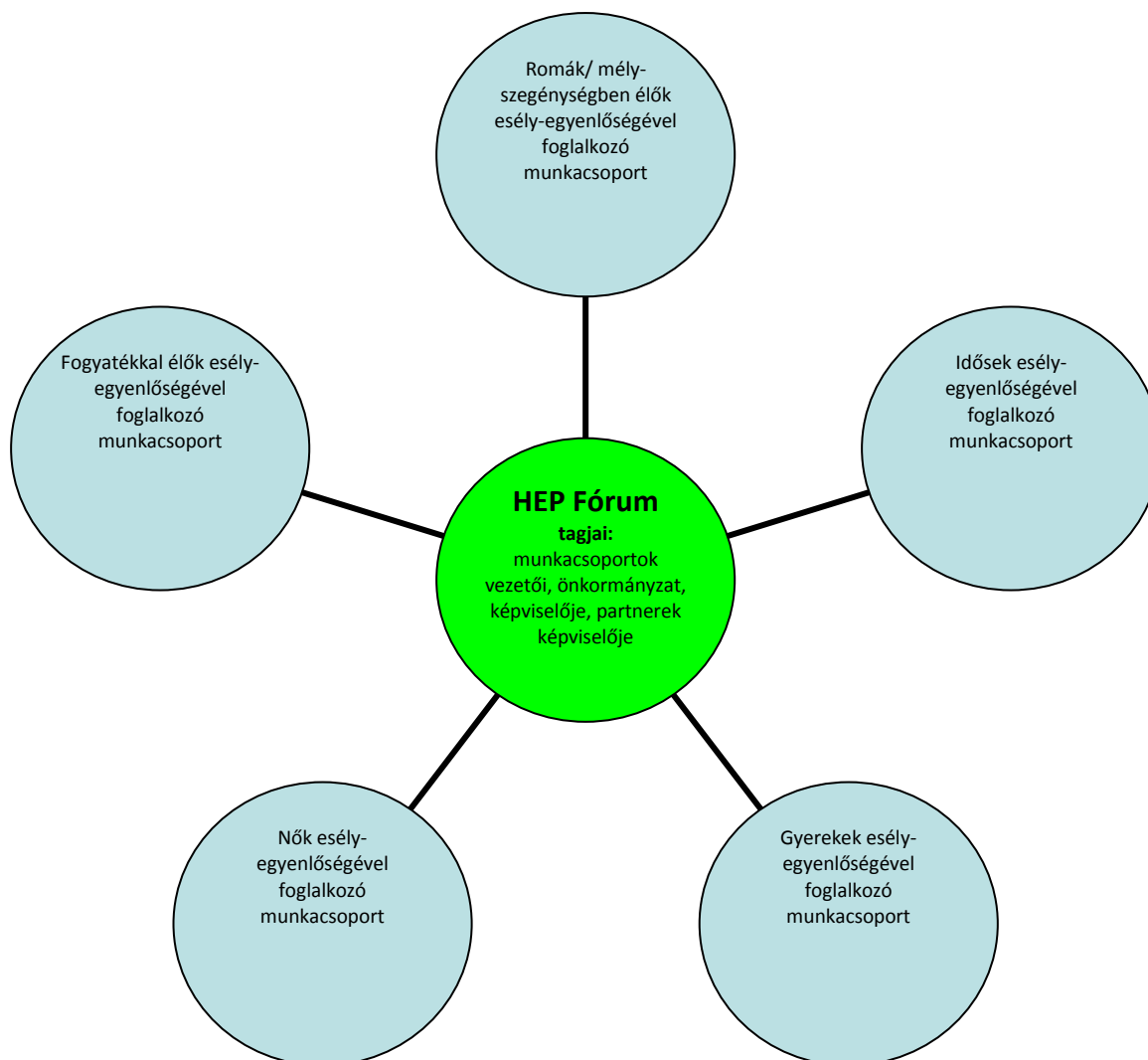
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Fehér Mária címzetes főjegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és

toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

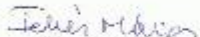
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vanyola község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Vanyola Község Önkormányzati Képviselő testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 36/2019. (VI.24.) számú határozatával elfogadta.

Vanyola, 2019. június 24.

Fehér Mária
címetes főjegyző

Varga Rita
polgármester

